హరదా

డా. తుర్లపాటి నాగేశ్వరరావు

ప్రేమకు కళ్ళున్నా,
కులాలకు నోళ్ళున్నా
కన్నీళ్ళు తియ్యగా
ఉండేవి?
కథలు
కమ్మగా ఉండేవి!!
గుండెలు ఏడ్చేవికావు!
గునపాలు
గుచ్చుకునేవికావు!!

సీతామహాలక్ష్మి చాలా బీద కుటుంబంలోని పిల్ల. కులం ప్రసక్తి అటువుంచితే చాలా అందమైన పిల్ల. ఒక్కసారి ఆమెను చూస్తే మళ్లీ మరిచిపోలేనంత అందం ఆమెది.

అంతటి అందగత్తె రామచంద్రని ఆకర్షించుకోవటంలో వింత ఏమీ లేదు. చాలామంది కుర్రకారు ఆరోజుల్లోనే సీతామహాలక్ష్మిని ఆకర్షించుకోవాలని ప్రయత్నించి విఫలులైనారు. అంత అందమైన సీతామహాలక్ష్మిలో చౌకబారు గుణంలేకపోవడం, నిప్పులాంటి పిల్ల అని చాలామంది మెచ్చుకున్నారు.

తన తండ్రి అంగీకరించడని తెలిసే చేశాడో, సీతామహాలక్ష్మి లాంటి అపురూప సౌందర్యవతి కోసం ఆ మాత్రం సాహసం చేయక తప్పదనుకున్నాడోకాని—

అతను మెరుపులా సీతామహాలక్ష్మితో బాటు మాయమై పోయాడు. వివరంగా అర్థమైపోయాక అతను లేచిపోయాడన్నారు ఊళ్లో అందరూ.

సోమయాజులుగారు కంట తడిపెట్టడం ఎవరూ చూడలేదు కాని, అప్పటికప్పుడే కొడుక్కి పిండోదకాలు వదిలేశాడు.

తన కొడుకు చచ్చాడని, వాడిపేరు యింటా, బయటా ఎవరూ తలవ కూడదని శాసించారు సోమయాజులుగారు.

అది శిలాశాసనం దానికి తిరుగులేదని తెలుసు అందరికీ!

ఆయన భార్య, రామచంద్ర తల్లి పైకి ఏడ్వలేక లోలోపలే దిగులుతో కుళ్లిపోతూ ఆరు నెలల తరువాత ఈ లోకాన్ని వదిలిపోయింది.

ఆ వార్త రామచంద్రకు తెలియనీయరాదని మరో ఆర్డర్ వేశారు సోమయాజులుగారు.

అలా దాదాపు నలభై ఏళ్ల క్రితం మా అందరి దృష్టిలో హీరో అయిన రామచంద్ర యింటికే యిప్పుడు నేను వెడుతున్నాను.

ఆయనకు నేను గుర్తుండటం కష్టం. అయినా నా చిన్నతనంలో ఆయనో హీరో.

హీరో అంటే ఆయన సినిమాలలోనో, నాటకాలలోనో నటించాడని కాదు. యువకులంతా ఆయనంటే చాలా గౌరవంగా అభిమానంగా ఆరాధించేవారు.

కానీ పెద్దలందరూ ఆయన్ని వెలివేశారు.

ఆయన హీరోయిజం ఏమిటో ఈ పాటికి మీరు ఊహించే వుంటారు. నలభై ఏళ్ల క్రితం సంగతి ఇది!

ఆచారాలకు, సాంప్రదాయాలకు పుట్టినిల్లయిన శుద్ధ బ్రాహ్మణ వంశంలో జన్మించాడు రామచంద్రమూర్తి. సంస్కృతాంధ్రభాషలలో నిష్ణాతుడనిపించుకున్నాడు. ఇంగ్లీషు చదువు వద్దని తండ్రి సోమయాజులు గారు వాదించినా, వారించినా ఆరోజుల్లోనే బిఏ ఆనర్స్ చేశాడు.

తండ్రి చాటున పెరిగిన కుర్రాడు. ఆకు చాటు పిందెలాంటివాడు వున్నట్టుండి అకస్మాత్తుగా అంత సాహసం చేస్తాడని ఎవరూ ఊహించలేదు.

అసలు ఆ ఇద్దరి మధ్యా ప్రేమ వ్యవహారం నడుస్తోందన్న విషయం ఎవరూ పసిగట్టలేకపోయారు. రామచంద్ర అంటే సాక్షాత్తు శ్రీరామచంద్రుడేనన్న అభిప్రాయం ఆ గ్రామంలోని వారందరికీ.

పైగా ఆ కుటుంబం అన్ని విధాలా పెద్దదీ, గొప్పదీ కూడా. ఎప్పుడు ఆ యిద్దరి మధ్యా ప్రేమాయణం మొదలైందో ఎవరికీ తెలియదు. రామచంద్రకు ఆప్తమిత్రులైన శాస్త్రి, శ్రీనాథ్ లకు కూడా తెలియదు. సద్బ్రాహ్మణ కుటుంబాల తో తప్ప ఇతరులతో అంటీముట్టనట్లు సంచరించే ఆ ఉన్నత వంశస్థుడు అలాంటి సాహసం చేస్తాడని ఎవరు మాత్రం ఊహించగలరు.

నిజానికి రామచంద్రకు, ఆ సీతామహాలక్ష్మికి మధ్య అంత గాఢమైన స్నేహం, ప్రేమ ఏర్పడిందని, అది క్రమక్రమంగా పెరిగి విడదీయరానంతగా బలపడిందని, ఇక వారిని ఎవరూ వేరుచేయలేరని ఎవరు మాత్రం అనుకున్నారు?

యిప్పుడాయన్ను చూడటానికి కాదుగా, నేను వెడుతున్నది.

ఆయన ప్రేమించి హీరోయిన్‌గా లేవదీసుకు వచ్చిన సీతామహాలక్ష్మి నలుగురు పిల్లల్ని కని, చివరి కాన్పులో కనుమూసిందట. ఆ తరువాత ఆయన మళ్లీ పెళ్లి చేసుకున్నాడట. ఆమెది మా కులమే.

రామచంద్రకు మళ్లీ ఇద్దరు మగపిల్లలు. వారిలో పెద్దవాడు స్టేట్ బాంకులో కాషియర్‌గా పని చేస్తున్నాడని, ఇంకా పెళ్లికాలేదని తెలుసుకున్నాను.

ఆ కుర్రాడికి నా రెండో కూతుర్ని ఇవ్వాలని నా ఆలోచన! రామచంద్ర గురించి నా భార్యకు నేనే అప్పుడప్పుడూ చెపుతూ వచ్చాను.

'అనాచారం, వర్ణసంకరం మన ఇంటా వంటా లేవు. అలాంటి వాడి కొడుక్కి నా పిల్లను ఇవ్వడం ఏమిటి? అసలు ఆ సంబంధం గురించి ఆలోచించకండి" అంది నా భార్య.

"పిచ్చి ముఖమా! యిప్పుడు రామచంద్ర భార్య మన కులం పిల్ల! ఆమెకు పుట్టిన మగ పిల్లల్లో పెద్దవాడిని మన ఉషకు అడగాలని నా ఆలోచన. కుర్రాడు బుద్ధిమంతుడు, మంచి ఉద్యోగం, అందంగా వుంటాడు. అని పేరయ్య శాస్త్రి చెప్పటం విన్లేదా? ఆ సీతామహాలక్ష్మి సంతానం అయితే ఎదురుకట్నం యిస్తానని అన్నాగాని నా కూతుర్ని ఆ రామచంద్ర కొడుక్కి చేసుకుంటానా?

నాకు మాత్రం కుల మతాల పట్టింపులు, ఆచార సంప్రదాయాల పట్ల అభిమానంలేవా? ఎటువంటి వంశమే మాది? నీవెరుగవా?" అన్నాను నెరసిపోయిన నా మీసాలు దువ్వుకుంటూ.

సరే మీ యిష్టం. అని నా భార్య గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చాకనే ఆటో ఎక్కాను.

రామచంద్రది పెద్ద ఇల్లు. ఒకప్పుడు బాగా స్థితిపరులే. కాని రామచంద్ర లేచిరావడంతో అతనికి పిత్రార్జితం ఏమీ రాలేదని నాకు తెలుసు.

ఇప్పుడున్నదంతా అతని స్వార్జితమే!

ఆ ఇంట్లో సగం వాటా వచ్చినా కోడలుగా నా కూతురు అదృష్టవంతురాలని అనుకోవచ్చు.

కొంచెం నెరసిన జుట్టు తప్ప రామచంద్రలో చెప్పుకోదగిన మార్పులేదు. నాకంటే అతను పదిహేను సంవత్సరాలు మాత్రమే పెద్దవాడు.

నన్ను నేను పరిచయం చేసుకున్నాను. చాలా సంతోషంగా మాట్లాడాడు రామచంద్ర. భార్యని, చిన్న కొడుకుని పిల్చి పరిచయం చేశాడు.

జరగవల్సిన మర్యాదలన్నీ జరిగాయి.

నెమ్మదిగా వచ్చిన విషయం బయట పెట్టాను. అందుకు ఎంతో సంతోషించాడు రామచంద్ర.

ఉష ఫోటో చూపించాను.

"కుర్రాడు యిష్టపడితే నాదేమీ లేదోయ్. కట్నకానుకల విషయం అంటావా? నీ శక్తికొలది నీ కూతురికేమయినా యిచ్చుకో. అది నీ యిష్టం" అనేశాడు రామచంద్ర.

"ఔను అన్నయ్యగారూ! పిల్ల ఫోటోలోనే ఇంత బాగుంది. చిదిమి దీపం పెట్టుకోవచ్చు. గుణగణాలంటారా? మీ వంశం మీ ఆచారం సంప్రదాయాల గురించి ఈయనా చెబుతూ వుంటారు. మీరు ఎప్పుడు రమ్మంటే అప్పుడే పెళ్లి చూపులు. అంది రామచంద్ర భార్య.

అంతకంటే ఏ ఆడపిల్ల తండ్రయినా కోరుకునేది ఏముంటుంది?

నా సంతోషానికి అవధుల్లేవ్. ఉష అదృష్టాన్ని మనసులోనే మెచ్చుకుంటూ అప్పటికప్పుడు పంచాంగం తెప్పించి ఎల్లుండి మంచిరోజని, ఆరోజు సాయంత్రం పిల్లని చూసుకుందుకు రమ్మని చెప్పి నా. అడ్రసు యిచ్చి వెనక్కు తిరిగాను.

ఇంటికి రాగానే ఆ శుభ వార్తని నా భార్యకు, ఉషకు చెప్పేశాను.

"నా బిడ్డలు అదృష్టవంతులు" అంది నా భార్య.

తలవంచుకుని తన గదిలోకి వెళ్లిపోయింది ఉష.

చదువుకుంటే మాత్రమేం, ఆడపిల్ల సిగ్గుపడక మానదని నవ్వుకున్నాం యిద్దరం.

ఆ రాత్రి ఎప్పుడూ లేనంత ఆనందంగా నిద్ర పట్టింది నాకు.

* *** *

ఆసాయంత్రం ఉషని చూసుకునేందుకు రామచంద్ర కుటుంబం వచ్చేది. ఆఫీసులో విషయం చెప్పి, మధ్యాహ్నం మూడింటికే యింటికి బయల్దేరాను.

దారిలో పూలు, స్వీట్స్ కొన్నాను. కాఫీయో, కూల్ డ్రింకో యిస్తే సరి!

ఇంటికి వచ్చేసరికి నా భార్య హడావుడి పడిపోతూ వుంటుందని అనుకున్న నాకు ఆమె వాలకం చూస్తే ఏదో తెలియని ఆందోళన బయల్దేరింది నా అంతరంగంలో.

"అలా వున్నావేం? ఆరోగ్యం బాగాలేదా?" అడుగుతూ లోపలికి వచ్చాను.

రక్తపు చుక్కలేనట్లు వాలిపోయివుంది వసుంధర ముఖం. కన్నీళ్ల కారికారి చెంపలు చారికలు కట్టి వున్నాయి.

నాకో కాగితం అందించింది.

సందేహాలను, భయాలను అదిమి పెట్టుకుంటూ ఆ కాగితం మడతవిప్పాను.

"డాడీ!"

—అది వ్రాసింది ఉష.

నా గుండె వేగం పెరిగితోందని నాకు తెలుస్తూనేవుంది.

నాకు ఎవరో కుర్రాడితో పెళ్లి నిశ్చయం చేస్తున్నారని అర్థమైంది. ఈ రోజు ఆగితే నా జీవితం పరాధీనమై పోతుందని, నా అంతరాత్మకు, నా ప్రేమకు, మా అనురాగానికి జవాబు చెప్పుకోలేని నిర్భాగ్య స్థితి ఏర్పడుతుందని నాకు తెలుసు. నా జీవితంలో కారు చీకట్లు కమ్ముకుంటాయన్న భయంతో నేను ఇప్పుడు సాహసమే చేస్తున్నాను.

నేను మనసారా ప్రేమించిన ఉదయ్‌ని నన్ను మనసారా ఆరాధించే ఓ హరిజన్‌ని పెళ్లి చేసుకునేందుకు ఈ ఇల్లు వదిలి వెళ్లిపోతున్నాను.

ఇది మీరిచ్చిన స్వేచ్ఛని దుర్వినియోగం చేసుకోవడం కాదు. ఈసాహసమే మా జీవితాలలో ఉషోదయానికి పునాది అని నా నమ్మకం.

నేను కోరుకున్న జీవితాన్ని పొందే మార్గం ఇదొక్కటే డాడీ!

ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకున్న మా యిద్దరి జీవితాలు నిత్య నూతనమై, శోభాయమానమై గడచిపోగలవన్నదే నా విశ్వాసం!

అలా అని మీరు దీవించగలిగితే దీవించండి!

ముప్పయి ఏళ్ల క్రితం మీరు ఎంతో యిష్ట పడిన ఒక అన్యకుల కాంతను లోకానికి సమాజానికి భయపడి అంత క్రితం మీ గ్రామంలో రామచంద్ర అనే అతనికి జరిగిన ప్రతిఘటన, అవమానం తలంచుకుని, కులాన్ని, ఆచార సంప్రదాయాల్ని వదులుకోలేక మీ ప్రేమనే వదులుకున్నారని నాకు తెలుసు.

మీరెలా తెలుసో చెబితే మీరు షాక్ అవుతారేమో, డాడీ!

అనాటి మీ ప్రేమనే తప్ప, మీ జీవిత భాగస్వామ్యాన్ని అందుకోలేని స్త్రీ నేడు నా భర్తకు తల్లి!!

నాకు అత్తగారు డాడీ!

ఆ నాడు మీరు తెంచుకోలేని వర్ణ శృంఖలాలను మేము తెంచుకుంటున్నాము, డాడీ!

మాలో సంకుచితత్వం లేదు.

ఆనాడు రామచంద్రని వెలివేసిన కుటుంబాలలో మాదీ ఒకటి! ఈనాడు అతని రెండో భార్య కులం మనది కనుక, ఆమెకు పుట్టిన వాడు మీకు అల్లుడయ్యే అర్హతగలవాడు కదూ డాడీ!

మా తరంలో ఈ ఆత్మవంచన లేదు డాడీ! కుల మతాల పేరిట ఆత్మవంచన, సంకుచితత్వ మనస్తత్వం, అవకాశ వాదతత్వం, ఇవేవీ లేని నవతరం మాది డాడీ!

తండ్రిగా మిమ్మల్ని నిందించటటం కాదిది. మీ తరంలోని వారి భావాలు, అభిప్రాయాలు వివరిస్తున్నాను. వివరించుకుంటున్నాను.

మా నవతరంతో పోల్చి చూడమంటున్నాను.

మీ కన్నబిడ్డగా మీకు చాలా బాధ కలిగించే పని చేస్తున్నాను, అని నాకు తెలుసు డాడీ.

ముఖ్యంగా అమ్మ ఈ షాక్ తట్టుకోలేదు.

ఆమెకు ధైర్యం చెప్పండి.

పదిహేను రోజుల హనీమూన్ పూర్తి చేసుకుని వస్తాం.

మీకు యిష్టమైతే ఇల్లంతా అలంకరించి ఫ్రెండ్స్‌కి పార్టీ ఏర్పాటుచేయండి.

అదే మీరు మమ్మల్ని మన్నించి, ఆశీర్వదించబోతున్నారనడానికి గుర్తు!

ఉష"

నా కళ్లు చీకట్లు కమ్ముతున్నాయి. నిస్సత్తువు గా వసుంధర ప్రక్కన చతికిలబడిపోయాను.

అలా ఎంతసేపయిందో తెలియదు కానీ, బయట టాక్సీ ఆగిన చప్పుడు వినిపించింది.

వచ్చింది రామచంద్ర కుటుంబమేమో. ఏం చెప్పాలి రా భగవంతుడా! అనుకుంటూ తడబడుతున్న అడుగులతో గుమ్మంలోకి వచ్చాను.

టాక్సీ దిగుతున్నది రామచంద్ర కాదు.

ఒకప్పుడు నాకేమీ కాలేకపోయినా, యిప్పుడు ఉషకు అత్తగారైన వియ్యపురాలు!

ఆమెను ఆహ్వానించేందుకు నా మనసుని సమాయత్తం చేసుకుంటున్నాను. ○